

Talousvaliokunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle yhteisen kriisinratkaisurahaston yhteisen varautumisjärjestelyn aikaistetusta käyttöönotosta ja muutoksista valtiosopimukseen vakaussmaksujen siirrosta yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä (vakaussmaksuja koskevan sopimuksen muuttaminen)

Suurelle valiokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle yhteisen kriisinratkaisurahaston yhteisen varautumisjärjestelyn aikaistetusta käyttöönotosta ja muutoksista valtiosopimukseen vakaussmaksujen siirrosta yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä (vakaussmaksuja koskevan sopimuksen muuttaminen) (U 15/2020 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- neuvotteleva virkamies Tuukka Taipale, valtiovarainministeriö
- pääekonomisti, kriisinratkaisuasiantuntija Hanna Westman, Rahoitusvakaussvirasto

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Finanssivalvonta
- Suomen Pankki
- Finanssiala ry
- professori Seppo Villa
- työelämäprofessori Vesa Vihriälä
- valtiotieteen tohtori Peter Nyberg

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ

Ehdotus

Muutosopimuksella muutetaan lähinnä nykysopimuksen 5 artiklaa ja 7 artiklan 1 kohtaa. Muutokset koskevat pankeilta kerättävien ylimääräisten vakaussmaksujen tuomista, voimassaolevasta sopimuksesta poiketen, yhteisen kustannusten taakanjaon piiriin jo siirtymäkauden aikana. Jäsen-

Valiokunnan lausunto TaVL 13/2020 vp

valtiossa tapahtuvaan kriisinratkaisuun käytettävät kansalliset rahasto-osuudet yhdistetään vähitellen yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja niiden olemassaolo lakkaa siirtymäkauden päättyessä vuonna 2024. Muutosopimuksella halutaan nopeuttaa tätä järjestelyä ylimääräisten vakauseräysten osalta, mikä merkitsee varautumisjärjestelyn kapasiteetin kasvattamista yksittäistapauksessa yli luottolaitoksen oman valtion osuutta vastaavan määrän rahastossa.

Johdannossa todetaan sopimusosapuolten olevan kaikki EU-maat, pois lukien Ruotsi.

Lisäksi *johdannossa* viitataan keskeisiin kokouksiin, joissa on tehty varautumisjärjestelyä koskevia päätöksiä sekä liitetään varautumisjärjestelyn käyttöönotto pankkisektorin riskien vähenemisen edistymiseen ja mahdollisiin rajattuihin muutoksiin kyseessä olevaan sopimukseen. Todetaan myös viivytetyn voimaantulon lauseke, jonka mukaan muutosopimusta ei sovellettaisi ennen toimivaltaisten viranomaisten tekemää riskien vähenemisarviota ja ennen kuin yhteisen valvontamekanismin ja yhteisen kriisinratkaisumekanismien (eli pankkiunionin) sopimusosapuolet ovat todenneet riskien vähenemisen edistyneen riittävästi.

Muutosopimuksen 1 artiklan 1 kohdassa määrätään nykysopimuksen 5 artiklan 1 kohdan d ja e alakohdan muuttamisesta sekä f kohdan lisäämisestä. Keskeinen muutos d alakohdassa on se, että jos kriisinratkaisutoimen rahoittamisessa joudutaan turvautumaan pankeilta kerättäviin ylimääräisiin vakauseräyksiin, niin vastoin nykysopimusta, kaikki sopimusosapuolet ovat velvoitettuja siirtämään ylimääräisiä vakauseräyksiä koskevat maksuosuudet rahastoon (eivätkä ainoastaan ne sopimusosapuolet, joita kriisinratkaisutilanne koskee). Ylimääräisiin vakauseräyksiin turvautumisessa on kuitenkin kaksivaiheinen porrastus. Porrastuksen mukaan rahoitusvajeesta kattavat ensin 30 prosenttia ne sopimusosapuolet, joita kriisinratkaisutilanne koskee ja loppuosan 70 prosenttia kattavat kaikki sopimusosapuolet (mukaan lukien ne sopimusosapuolet, joita kriisinratkaisutilanne koskee). Edellä mainitut osuudet lasketaan siitä enimmäismäärästä, jota kriisinratkaisuasetuksen 71 artiklan mukaisesti voidaan pankeilta kerätä vuoden aikana ylimääräisiä vakauseräyksiä. Mitä lähemmäksi siirtymäkauden (eli vuoden 2023) loppua tullaan, sitä pienemmäksi käy porrastuksen ensimmäisen vaiheen prosenttiosuus ja vastaavasti sitä suuremmaksi käy toisen vaiheen prosenttiosuus (ollen tavoitetilassa 100 prosenttia) tietyn mekaanisen laskukaavan mukaan.

Alakohtaan e tehdään edellisestä alakohdasta johtuva tarkistus. Lisäksi täsmennetään, että jos kriisinratkaisuneuvosto on päättänyt lainan tai muun tuen ottamisesta rahastolle EU:n kriisinratkaisuasetuksen 73 ja 74 artiklan mukaisesti tai rahasto-osuuksien välisistä väliaikaisista siirroista tämän sopimuksen 7 artiklan mukaisesti, sopimusosapuolten tulee siirtää ylimääräisiä vakauseräyksiä koskevat maksuosuudet näiden toimenpiteiden takaisinmaksua varten erääntymisajan aikana ja täyteen korvaukseen saakka.

Lisäksi alakohdassa määrätään vielä, että siirtymäkauden aikana voimaan tulleiden kriisinratkaisumääräysten osalta ylimääräisten vakauseräysten enimmäismäärä rajataan niillä sopimusosapuolilla, joita kriisinratkaisutilanteet koskettavat, kolminkertaiseksi d alakohdan enimmäismäärästä (joka on johdettu varautumisjärjestelystä myönnettyjen lainojen lähtökohtaisesta erääntymisajasta). Kaikkien sopimusosapuolten osalta ylimääräiset vakauseräykset on sen lisäksi rajattu kriisinratkaisurahaston kokoon tietyn kriisinratkaisumääräyksen voimaantulopäivänä (huomioimatta kriisinratkaisurahastosta aiemmin suoritettuihin maksuihin liittyen kerättyjä vakauseräyksiä).

Valiokunnan lausunto TaVL 13/2020 vp

ja — toisin sanoen rahaston mahdollista täydentämistä ei oteta huomioon, mikä laskee kerättävien ylimääräisten vakauseräysten määrää). Kyseisillä määräyksillä rajataan siten ylimääräiset vakauseräykset tarkasti siirtymäkauden aikana ja määräykset huomioivat mahdolliset useat kriisintarkaisutilanteet siirtymäkauden aikana kumulatiivisesti.

Alakohdassa f määrätään, että jos e alakohdassa tarkoitettujen varojen ei riitä kriisintarkaisu-toimen kustantamiseksi, niiden sopimusosapuolten, joita kriisintarkaisutilanne koskee, on erään-tyntymisajan aikana ja täyteen korvaukseen saakka siirrettävä ne ylimääräiset jälkikäteen suoritetta- via vakauseräykset, jotka voidaan vielä kerätä, lainan tai muunlaisen tuen takaisinmaksamiseksi.

Muutosopimuksen 1 artiklan 2 kohdassa määrätään sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan muuttami- sesta koskien väliaikaisia siirtoja (kansallisten) rahasto-osuuksien välillä. Omien rahasto-osuuksien lainaaminen on sopimusosapuolille edelleen vapaaehtoista, mutta nyt lainaa ottavien sopi- musosapuolten ei enää edellytetä siirtävän lainaa-antaville sopimusosapuolille siirtymäkauden aikana lainan suuruutta vastaavaa määrää ylimääräisiä vakauseräyksiä. Tämä johtuu kustannus- ten taakanjakoa koskevista muutoksista edellisen kohdan d alakohdassa. Lisäksi kohdassa mää- rätään tällaisessa tapauksessa sovellettavan 5 artiklan 1 kohdan e alakohtaa, tarkoittaen, etteivät ylimääräiset vakauseräykset ole olleet välittömästi saatavilla edellisen alakohdan mukaisesti ja kriisintarkaisuneuvosto on joutunut turvautumaan muihin rahoituslähteisiin.

Muutosopimuksen 2 artiklassa määrätään muutosopimuksen tallettamisesta.

Muutosopimuksen 3 artiklassa määrätään tallettaja laatimaan sopimuksesta konsolidoitu versio.

Muutosopimuksen 4 artiklassa määrätään sopimuksen ratifioimisesta tai hyväksymisestä.

Muutosopimuksen 5 artiklassa määrätään voimaantulosta, soveltamisesta ja liittymisestä.

Ensimmäisen kohdan mukaan muutosopimus tulee voimaan päivänä, jona ratifioimis- tai hyväk- symiskirjansa ovat tallettaneet kaikki yhteiseen valvontamekanismiin ja yhteiseen kriisintarkai- sumekanismiin (eli pankkiunioniin) osallistuvat allekirjoittajat. Sopimusta sovelletaan sen voi- maantulopäivästä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 2 kohdan soveltamista.

Toisessa kohdassa määrätään muutosopimuksen soveltamisesta. Muutosopimuksessa on lause- ke viivytetystä soveltamisesta, jonka mukaan muutosopimusta sovelletaan ainoastaan, mikäli soveltamisen laukaiseva tekijä tapahtuu. Keskeinen laukaiseva tekijä on yhteiseen valvontame- kanismiin ja yhteiseen kriisintarkaisumekanismiin osallistuvien sopimusosapuolten päätös ris- kien vähenemisen riittävästä edistyksestä. Tämän lisäksi edellytetään EVM:n hallintoneuvoston varautumisjärjestelyn myöntämistä koskevan (yksimielisen) päätöksen voimaantuloa.

Kolmannessa kohdassa määrätään muutosopimukseen liittymisestä. Muutosopimus on avoin liittymistä varten niille Euroopan unionin jäsenvaltioille, jotka liittyvät samanaikaisesti myös itse sopimukseen vakauseräysten siirrosta yhteiseen kriisintarkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä sen 13 artiklan mukaisesti, jota sovelletaan kohdan mukaan myös muutosopi- muksessa.

Valiokunnan lausunto TaVL 13/2020 vp

Muutosopimuksen kanssa mahdollisesti samanaikaisesti allekirjoitettavassa yhteisessä julistuksessa todetaan, että pankkiunioniin kuuluvat allekirjoittajat pyrkivät saattamaan muutosopimuksen ratifiointiprosessin päätökseen samaan aikaan EVM-muutosopimuksen ratifiointiprosessin kanssa, sikäli kuin se on mahdollista ja ottaen huomioon kansalliset vaatimuksensa, ja joka tapauksessa niin pian kuin on tarpeen yhteisen varautumisjärjestelyn varhaiseksi käyttöönottamiseksi. Lisäksi edellytyksenä on, että poliittisessa päätöksessä on vahvistettu, että riskien vähentämisessä on edistytty riittävästi.

Valtioneuvoston kanta

Hallitusohjelman mukaan Suomi toimii aktiivisesti pankkiunionin viimeistelemiseksi ottaen huomioon pankkien riskitasot.

Suomi voi lähtökohtaisesti hyväksyä, että mikäli varautumisjärjestely päätetään ottaa käyttöön aikaistetusti, samassa yhteydessä voidaan tehdä vakaumaksujen siirrosta yhteiseen kriisintarkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä tehtyyn sopimukseen rajattuja muutoksia, joilla pankkisektorilta kerättävät ylimääräiset vakaumaksut tuotaisiin yhteisen taakanjaon piiriin samanaikaisesti varautumisjärjestelyn käyttöönoton kanssa eli ennen sopimuksessa tarkoitettua siirtymäkauden loppua.

Suomi muodostaa lopullisen kantansa varautumisjärjestelyn aikaistettuun käyttöönottoon eurooppalaisten instituutioiden (komissio, kriisintarkaisuneuvosto, Euroopan keskuspankki) tekemän pankkisektorin riskien vähenemisarvion ja oman itsenäisen riskien vähenemisarvionsa perusteella.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Viitekehys. Eurooppalainen pankkiunioni luotiin varmistamaan, että alueen pankit olisivat vahvempia ja paremmin valvottuja: harmonisoidun sääntelyn, yhteisen valvonnan ja kriisitilanteissa vastuuta jakavan mekanismin on katsottu voivan luoda Eurooppaan talouden syklejä nykyistä paremmin kestävästä pääomamarkkinan tehokkaammin kuin mihin pelkästään kansallisella sääntelyllä pystyttäisiin.

Pankkiunionin instituutioista yhteinen pankkivalvonta ja kriisintarkaisujärjestelmä ovat jo toiminnassa. Vaikka kriisintarkaisumekanismia koskeva sääntelykehikko on siten säädösteknisesti valmis, sen rahaston kerryttämisen ja osuuksien yhdistymisen siirtymäaika päättyy vasta vuoden 2023 lopussa.

Rahasto on alkuvaiheessa ollut jakautunut kansallisiin osiin, siten että kunkin jäsenvaltion pankeilta kerätyt varat ovat olleet käytettävissä vain kyseisen maan pankkien kriisintarkaisussa. Siirtymäaikana rahastoon kerätyt varat yhdistyvät asteittain; mitä pidemmälle siirtymäaikaa kuluu, sitä pidemmälle menevästi varat ovat yhdistyneet. Rahaston tavoitetasoksi on määritelty suhteellinen osuus (1 %) pankkiunionin pankkien suojattujen talletusten määrästä, noin 60 miljardia euroa.

Valiokunnan lausunto TaVL 13/2020 vp

Rahaston viimesijaiseksi rahoituslähteeksi on lisäksi pidetty tarpeellisena luoda euroalueen julkistalouksiin nojaava varautumisjärjestely, joka tulisi voimaan samanaikaisesti kuin edellämainittu siirtymäaika loppuu.

Nyt käsillä oleva valtioneuvoston kirjelmä koskee varautumisjärjestelyn aikaistettua käyttöönottoa, vakuusmaksujen rahastoon siirtämistä ja rahasto-osuuksien yhdistämistä.

Taustoja. Talousvaliokunta on käsitellyt ehdotusta kahden aikaisemman valtioneuvoston kirjelmän yhteydessä, viimeksi kuluvan vuoden maaliskuussa (E 45/2019 vp ja sen jatkokirjelmä). Tuolloin talousvaliokunta on puoltanut (TaVL 4/2020 vp) valtioneuvoston kantaa pitäen tärkeänä varaamaa, jonka mukaan Suomi muodostaa lopullisen kantansa varautumisjärjestelyn aikaistettuun käyttöönottoon eurooppalaisten instituutioiden tekemän pankkisektorin riskien vähene-misarvion ja Suomen oman itsenäisen riskien vähene-misarvionsa perusteella. Varauma heijastelee sitä periaatetta, että Suomi on valmis yhteisvastuuta merkitseviin ratkaisuihin vasta, kun eurooppalaista pankkisektoria on kansallisin ja toimialan omin toimin tervehdytetty siten, että yhteisvastuun voimaantullessa vastuun jakamisen lähtökohdat ovat tasapuoliset.

Varautumisjärjestelyn aikaistettua käyttöönottoa ovat aiemmin puoltaneet punninnat, jotka ovat liittyneet erityisesti Suomen pankkisektorin kokoon suhteessa kansantalouden kokoon ja siirtymävaiheen ajalle määriteltyjen vakuusmaksujen keräämismenettelyiden monimutkaisuuteen, mutta myös kirjelmän E 45/2019 vp ja vielä sen jatkokirjelmänkin käsittelyn aikaan vallinneeseen käsitykseen EVMn hyvin epätodennäköisestä käytöstä.

Ehdotettujen muutosten taloudelliset vaikutukset. Talousvaliokunta toistaa aiemmassa lausunnossaan ilmaisemansa varauksellisuuden ehdotetulle mutualisoinnin (yhteisvastuullistamisen) aikaistamiselle, muun muassa sen sisältämien epävarmuuksien vuoksi. Tällä hetkellä, kun osuudet eivät ole vielä täysin yhdistyneet, tulisi rahaston mahdollisen käytön kustannusvaikutus suomalaiselle pankkisektorille jäämään riippuvaiseksi siitä, missä valtiossa rahaston käyttöön tukeutuva laitos sijaitsisi.

Muuttunut toimintaympäristö. Vaikka kirjelmän mukainen lainsäädäntöehdotus ei käytännössä poikkea siitä, mitä se oli talousvaliokunnan käsitellessä asiaa E-kirjelmän muodossa, on se toimintaympäristö, mihin sääntely kohdistuu, muuttunut perustavanlaatuisella tavalla. Tällä hetkellä vallitsee konsensus siitä, että on koittamassa laaja talouden taantuma. Sen sijaan suuria epävarmuuksia kohdistuu tämän tilan pitkäkestoisuuteen sekä niihin keinoihin, joilla päästäisiin takaisin kasvu-uralle, kestävyystavoitteita noudattaen.

Rahoitussektorin sääntelyssä on tehty kevään mittaan toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on tukea pankkien kykyä luotottaa yrityksiä ja kotitalouksia vallitsevan poikkeustilan aikana ja sen yli. Tämä on tarkoittanut muun muassa pääoma- ja likviditeettipuskureiden käytön sallimista (U 17/2020 vp) ja vakuuksien antamiseen liittyvien rajojen nostoa (HE 57/2020 vp). Lisäksi valvojat ovat lieventäneet makrovakauspuskureita (Finanssivalvonnan johtokunnan päätös 2/02.08/2020). Myös eurooppalainen pankkivalvontaviranomainen on ollut aloitteellinen pandemian vaikutusten lieventämiseksi (Finanssivalvonnan valvottavatiedote 24/2020)

Valiokunnan lausunto TaVL 13/2020 vp

Vaikka taantuman aiheuttanut shokki on ollut taloudelle ulkoinen ja kohdannut talouden toimijat siinä mielessä yhtäläisesti, ovat viruksen tartuntatilanne ja sen hillitsemiseksi tehdyt rajoitustoimet toteutuneet eri valtioissa valtavin eroin.

Siltä osin kuin joustoissa ja tukimekanismeissa halutaan luoda siltaa viruksen aiheuttaman kriisin yli, tulee olemaan vaikeaa erottaa, mitkä ongelmat ovat johdettavissa viruksesta ja milloin on kysymys huonon taloudenpidon johdosta eskaloituvista vaikeuksista.

Riskien vähenemisarvio. Talousvaliokunta on aikaisemmassa lausunnossaan korostanut riskien vähenemisarvion merkitystä. Vallitsevissa olosuhteissa on tärkeää huomata, että syksyllä 2020 tehtävässä riskien vähenemisarviossa eivät todennäköisesti vielä näy viruksen tartuntatilanteen ja sen rajoitustoimien aiheuttamat luottotappiot. On kuitenkin selvää, että markkinariskit ovat jo nyt kasvaneet ja riskillisten erien määrä taseissa lisääntynyt. Talousvaliokunta on kiinnittänyt huomiota myös asiantuntijakuulemisessa esiin tuotuun huoleen, jonka mukaan kaikille pankkiunionin alueella toimiville laitoksille ei ole vielä asetettu MREL-vaateita, jotka olisivat kuitenkin keskeinen elementti riskien vähentämisessä.

Vakaumekanismiin turvautumisen viimesijaisuus. Talousvaliokunta korostaa, että pankeille asetettavat vaatimukset niiden velkojen laadun suhteen mahdollistavat sijoittajavastuun toteutumisen; kriisinratkaisurahastoon voidaan turvautua vasta toissijaisesti ja vain, jos vaikeuksissa olevalla pankilla katsotaan olevan merkitystä rahoitusjärjestelmän vakauden kannalta. Edelleen, vakaumekanismiin tukeutuvan varautumisjärjestelyn on tarkoitus toimia vasta aivan viimesijaisena rahoituslähteenä ja vain tilanteessa, jossa etukäteen rahastoidut varatkaan eivät riitä kriisinratkaisun toteuttamiseen. Kriisinratkaisun lähtökohta on, että syntyneitä tappioita ja toiminnan uudelleen järjestelyn kustannuksia eivät kanna veronmaksajat vaan sijoittajavastuun mukaisesti ensisijaisesti pankin osakkeenomistajat ja velkojat.

Talousvaliokunta muistuttaa, että myös mahdollisen varautumisjärjestelyn käytön kustannukset tulee periä takaisin pankkisektorilta. Tämä on välttämätöntä järjestelyn oikeutuksen kannalta myös siksi, että varautumisjärjestelyn rahoittajina ovat euromaat, samalla kun siitä voivat hyötyä — kriisinratkaisurahaston käytön kautta — myös euroalueen ulkopuoliset, pankkiunionin jäsenvaltioiden toimijat.

EVM:n käyttöön kohdistuvat paineet. Talousvaliokunta toteaa, että nyt syntyvässä oleva taloudellinen taantuma on luonteensa puolesta sellainen, että riskit realisoituessaan kumuloituvat lopulta niille toimijoille, joiden tulisi viime kädessä kyetä toimimaan talouden tukipilareina. Jos talouden taantuma konkretisoituu huomattavina konkurssiaaltoina ja luottotappioina, kohoaa riski talletussuojan aktivoitumisesta, mikä merkitsee tarvetta talletussuojamaksujen lisääntyneelle keräämiselle. Jos samanaikaisesti systeemisesti merkittävän laitoksen tukemiseksi päädytään käyttämään kriisinratkaisurahastoa, tulevat toimialan kannettavaksi myös ylimääräiset rahasto-osuusmaksut. Tämä on omiaan muuttamaan toimialan näkymiä, jos vielä samanaikaisesti EVM:n varoja on käytetty euroalueen valtioiden julkistalouksien tukemiseen tavalla, joka vaarantaa mahdollisuuden kriisinratkaisurahaston varautumisjärjestelyn aktivoimiseen.

Päätelmiä. Euroopan vakaus ja kestävä kasvu on myös Suomen etu, jonka vuoksi talousvaliokunta puoltaa kirjelmässä kuvattuja EU-valtioiden keskinäistä solidaarisuutta ilmentäviä ratkai-

Valiokunnan lausunto TaVL 13/2020 vp

suja. Suomen on osallistumisen ehtona kuitenkin edellytettävä yhteisvastuullisen järjestelmän osallistujilta ennakkollista, johdonmukaista ja uskottavaa toimintaa talouden tervehdyttämiseksi niiltä osin kuin se on tarpeen järjestelmän tasapuolisten lähtökohtien turvaamiseksi.

VALIOKUNNAN LAUSUNTO

Talousvaliokunta ilmoittaa,

että se yhtyy asiassa edellä esitetyin huomautuksin valtioneuvoston kantaan.

Helsingissä 3.6.2020

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Juhana Vartiainen kok
varapuheenjohtaja Arto Pirttilahti kesk
jäsen Maria Guzenina sd
jäsen Atte Harjanne vihr
jäsen Mari Holopainen vihr
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Eeva Kalli kesk
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Riitta Mäkinen sd
jäsen Sakari Puisto ps
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Janne Sankelo kok
jäsen Hussein al-Taee sd
jäsen Veikko Vallin ps
jäsen Tuula Väätäinen sd
jäsen Johannes Yrttiaho vas
varajäsen Raimo Piirainen sd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller

Valiokunnan lausunto TaVL 13/2020 vp
Eriävä mielipide

ERIÄVÄ MIELIPIIDE

Perustelut

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle yhteisen kriisinratkaisurahaston yhteisen varautumisjärjestelyn aikaistetusta käyttöönotosta ja muutoksista valtiosopimukseen vakaussuorituksen siirrostä yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä (U 15/2020 vp) koskee pankkiunionin syventämistä ja kriisinratkaisurahaston aikaistettua käyttöönottoa.

Perussuomalaiset vastustavat pankkien yhteisvastuuta mahdollisen pankkikriisiin kustannuksista ja erityisesti vararahoitusjärjestelmän käyttöönoton kiirehtimistä. Ehdotettujen muutosten myötä pankkisektorin yhteisvastuu aikaistuisi aikaisemmin sovitusta eli vuoden 2024 alusta ja näin ajallisesti rajatusti lisää kansallisen pankkisektorin riskejä, jotka liittyvät kotimaisen ja muiden jäsenvaltioiden pankkisektorien taloudellisten asemien välisiin eroihin.

Pankkiunionimaiden pankkisektorien kuntoerot ovat todella merkittävät. Esimerkiksi Kreikassa pankkien hoitamattomien luottojen osuus kaikista luotoista on lähes 40 prosenttia, kun Suomessa vastaava luku on 1,6 prosenttia. Koronaepidemian myötä aiemmin piilossa kyteneet tai peräti piilotetut pankkien ongelmat voivat tulla esiin yllätyksinä. On myös todennäköistä, että eurokriisin jälkeen keskeneräiseksi jäänyt pankkien riittävä pääomittaminen ja taseista hoitamattomien luottojen siivoaminen pois tultaisiin suorittamaan koronaepidemian aiheuttaman kriisin varjolla. Tässä veronmaksajien, ja erityisesti asiansa hyvin hoitaneiden pankkimaiden, ja pankkiunionin nettomaksajamaiden — kuten Suomen — on oltava erityisen tarkkana.

Perussuomalaiset suhtautuvat hyvin kielteisesti myös mahdolliseen valtiosopimuksen muuttamiseen. Esillä olleet valtiosopimuksen muutosehdotukset merkitsisivät ylimääräisiä jälkikäteisiä vakaussuorituksia muissa maissa tapahtuvien pankkikriisien takia. Asiantuntija-arvioiden mukaan maksut voivat ylittää sataan miljoonaan euroon.

Edellä mainituin perustein perussuomalaiset vastustavat ehdotettuja muutoksia valtiosopimukseen, koska ne tulevat lisäämään suomalaisten pankkien maksuvelvoitteita.

Mielipide

Edellä olevan perusteella esitämme,

että ehdotusta valtiosopimuksen muuttamiseksi ei puolleta ja että suuri valiokunta muutoin ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 3.6.2020

Veikko Vallin ps
Minna Reijonen ps
Sakari Puisto ps